

Ha az utóbbi évek termelését tekintjük, azt látjuk, hogy az 1906. évi 75 millió métermázsas termelés 1909-ben már 90 millió mázsára emelkedett, vagyis évenként 5 millió métermázsával gyarapodott a termelés. Ha ilyen arányban vesszük a jövőben a termelés növekedését, vagyis évenként fél millió tonnával emelkedő termelést tételezünk föl, úgy az 1716 millió tonna szénkészletből az 1977. évbe már mi sem marad. Ha az ország szénszükségletét tekintjük, amely jelenleg már 13 millió tonna körül van, a termelés ellenben csak 10 millió körül, még szomorúbb kép tárul elénk. Különösen a kőszén s feketeszén dolgában állunk rosszul, amelyekből már is 2 millió tonnán felüli behozatalra vagyunk utalva s új kőszéntelepek föltárasára vajmi kevés a remény.

Biztató sugár csillan azonban az erdélyi földgázokban felénk, amelyek feltárasa mindenesetre csökkenteni fogja a szénszükségletet is, s így a hatvanöt évre szóló kőszénkészlet vigasztalan állapotát egykoron a földgáz fogja megjavítani.

Budapesten, 1912 augusztus hónap 10-én.

3. KOCH ANTAL EMLÉKKÖNYV.

Felhívás a magyar föld kutatásának híveihez! KOCH ANTAL, az erdélyi geologia atyamestere negyven éve tanítja a földtan tudományát. Az ő személyéhez fűződik Magyarországon a földtan önállóságának megszerzése; egyetlen egyetemi önálló földtani tanszékünket tizenhét év óta ő tölti be. A magyar föld kutatásában úttörő munkával, fáradhatatlan szorgalommal, szigorú tárgyilagossággal és önzetlenséggel közel félszázadot töltött. A magyar föld kutatására ő nevelte a mai szakemberek túlnyomó részét. Magyar földtani iskolát teremtett!

KOCH ANTAL működéséhez híven, tanítványai csendben ünnepelték meg Mesterük egyetemi tanári működésének negyvenedik esztendejét; virágokkal díszítették a katedrát, melynek a Mester életét szentelte; elhozták a Mester munkájának legszebb gyümölcsét: egy-egy értekezést tanulmányaik köréből. Az értekezéseket a maguk költségén díszes munkában, a «Koch-emlékkönyv»-ben adták ki. A mű mindössze 250 számozott példányban jelent meg, amatőrdíszkiadásban, krétapapiroson, a mester fénymetszésű arcképével és számos ábrával. A tanítványok az Emlékkönyv eladásából befolyó összes jövedelmet felajánlják a budapesti egyetemnek egy létesítendő «Koch Antal jubileumi alapítvány» céljaira, hogy annak a kamataiból a budapesti egyetemen nevelkedő ifjú geológusok földtani tanulmányaikban támogathatók legyenek. Ezzel az alapítvánnyal tehát mindvégig szolgálni óhajtják a Mester intencióit: a magyar földet kutató új nemzedék állandó nevelését!

Ez önzetlen és nemes terv megvalósításához szükség van arra, hogy mindazok, kik akár KOCH ANTAL-lal, akár a magyar föld kutatásával bármilyen kapcsolatban vannak, vagy voltak, az «Emlékkönyv» egy-egy példányá-

nak megvásárlásával az alapítvány ügyét támogassák. A sehol másutt hozzá nem férhető eredeti tanulmányokat tartalmazó díszes «Koch-émlékkönyv» árát mindössze 25 koronában szabtuk meg, remélve, hogy a nemes célra való tekintettel külön adományokat is hálával nyugtázhatunk. Ezenkívül Koch Antal fénymentszésű arcképe 3 koronáért szintén kapható. Az emlékkönyv és fényképre vonatkozó megrendelések, valamint esetleges külön adományok VADÁSZ M. ELEMÉR dr. egyetemi tanársegéd címére intézendők (VIII. ker. Múzeum-körút 4 a.)

A tanítványok erejüket meghaladó módon megtettek mindent, hogy Mesterük iránt táplált tiszteletüket, szeretetüket és hálájukat méltó módon nyilváníthassák. Hisszük, hogy a földtani tudományok iránt érdeklődők is segítségünkre sietnek, hogy az alapítvánnyal Mesterünk intencióit megörökíthessük!

Budapesten 1912 május havában

A Koch-émlékkönyv kiadói.

A Koch-émlékkönyv tartalma: Üdvözlés. GAÁL ISTVÁN: Az Erdélyi Medence neogénjének rétegtani és hegyszerkezeti viszonyairól. KOCH NÁNDOR: A Magyar Középhegység jurafáciесеi. KORMOS TIVADAR: A magyarországi preglaciális fauna származástani problémája. MAURITZ BÉLA: Foyaitos kőzetek a Mecsekhegységből. NOSZKY JENŐ: A salgótarjáni szénterület földtani viszonyai. PÁLFY MÓR: A medencék gyűrődéséről, tekintettel az Erdélyi medence anti-klinálisaira. PRINZ GYULA: Kuenlün és Pamir. T. ROTH KÁROLY: A Magyar Középhegység északi részének felső oligocén rétegeiről, különös tekintettel az egervidéki felső oligocénre. SCHRÉTER ZOLTÁN: A magyarországi szarmata rétegek rétegtani helyzete. VADÁSZ M. ELEMÉR: Fajfogalom az őszállattanban. VOGL VIKTOR: Az eocén és oligocén határa Budapest környékén.

4. A MAGYARBODZAI ÁSATÁSOK AKADÁLYAI.

Írta: TEUTSCH GYULA.

A «Pester Lloyd» 1912. évi július hó 6., 9. és 10-ik számainak tárcarovatában «Az emberi nem történetének első fejezete» cím alatt dr. LENHOSSÉK MIHÁLY kir. udvari tanácsos, budapesti ny. r. egyetemi tanár érdekes cikket írt, amelyben befejezésül a Magyarországon e téren tett felfedezéseket sorolja fel és a magyar kutatásnak elmaradott állapotára utal. A többek között ezt is mondja: «Mi a tudomány ezen (az anthropologia) terén aggasztó módon elmaradtunk Európa többi kulturnépeitől». A szerző a diluviális korszakbeli hazánkban uralkodott kedvező éghajlati viszonyokra, az ország alkalmas minőségére, hazánk barlangdús voltára utalva, teljes joggal azt következteti, hogy hazánkban az anyaföld méhe még sok értékes anyagot érintetlenül rejt magában. Ezen kincseknek föltárása, úgy véli, «önmagunk és a külföld iránti kötelességünk».